

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2001-2002

---

4 JULI 2002

Wetsontwerp tot wijziging van artikel 86*bis* van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting

---

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR MEVROUW NYSSENS

Dit wetsontwerp, waarop de bicamerale procedure van toepassing is, werd door de Kamer van volksvertegenwoordigers op 13 juni 2002 met 87 tegen 38 stemmen bij 1 onthouding aangenomen. Het werd overgezonden aan de Senaat op 14 juni 2002.

De commissie voor de Justitie heeft dit wetsontwerp besproken in aanwezigheid van de minister van Justitie tijdens haar vergadering van 26 juni 2002.

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden: de heer Dubié, voorzitter; de dames De Schampelaere, de T' Serclaes, de heer Istasse, de dames Kaçar, Leduc, de heren Mahoux, Monfils, Ramoudt, de dames Staveaux-Van Steenberghe, Taelman, de heer Vandenberghe, de dames Vanlerberge en Nyssens, rapporteur.

2. Plaatsvervangers: de heren Caluwé, Cornil, de Clippele, mevrouw Pehlivan en de heer Roelants du Vivier.

3. Andere senator: de heer Happart.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-1208 - 2001/2002:

Nr. 1: Wetsontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nr. 2: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2001-2002

---

4 JUILLET 2002

Projet de loi modifiant l'article 86*bis* du Code judiciaire et la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire

---

RAPPORT
FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR MME NYSSENS

Le présent projet de loi, qui relève de la procédure bicamérale, a été adopté par la Chambre des représentants le 13 juin 2002 par 87 voix contre 38 et 1 abstention. Il a été transmis au Sénat le 14 juin 2002.

La commission de la Justice a discuté de ce projet de loi en présence du ministre de la Justice lors de sa réunion du 26 juin 2002.

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs: M. Dubié, président; Mmes De Schampelaere, de T' Serclaes, M. Istasse, Mmes Kaçar, Leduc, MM. Mahoux, Monfils, Ramoudt, Mmes Staveaux-Van Steenberghe, Taelman, M. Vandenberghe, Mmes Vanlerberge et Nyssens, rapporteur.

2. Membres suppléants: MM. Caluwé, Cornil, de Clippele, Mme Pehlivan et M. Roelants du Vivier.

3. Autre sénateur: M. Happart.

Voir:

Documents du Sénat:

2-1208 - 2001/2002:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

N° 2: Amendements.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN JUSTITIE

Zie stuk Senaat, nr. 2-1207/3.

II. ALGEMENE BESPREKING

Zie stuk Senaat, nr. 2-1207/3.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel wordt aangenomen met 9 tegen 3 stemmen.

Artikel 2

Mevrouw Staveaux-Van Steenberghe dient amendement nr. 1 in (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), dat ertoe strekt artikel 2 te doen vervallen.

Volgens de indiener gaat het hoe dan ook om een zeer slecht wetsontwerp dat alleen maar de bedoeling heeft om de taalwet te omzeilen en het tweetalig karakter van de Brusselse rechtbank uit te hollen. Alles moet dus in het werk gesteld worden om deze wet tegen te houden.

De minister vraagt de verwerping van het amendement. Het voorliggende wetsontwerp heeft geenszins de bedoeling de taalwet te omzeilen en het tweetalig karakter van de Brusselse rechtbank uit te hollen. Spreker verwijst naar zijn inleidende uiteenzetting.

Het amendement wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Met betrekking tot de tijdelijkheid van de maatregelen, dienen de heer Vandenberghe en mevrouw de Schamphelaere amendement nr. 6 (stuk Senaat, nr. 2-1208/2) in, luidende:

Het voorgestelde nieuw lid aanvullen als volgt:

«Deze mogelijkheid blijft bestaan tot het einde van het tweede jaar volgend op de inwerkingtreding van deze bepaling.»

Volgens de indieners heeft de Raad van State terecht gewezen op het dubbelzinnige karakter van de benoeming van toegevoegde rechters om de problematiek van achterstand in de Brusselse rechtbanken op te lossen. Met name overwoog de Raad:

«*In casu* kan de wetgever met gebruikmaking van artikel 86*bis* van het Gerechtelijk Wetboek het aantal toegevoegde rechters voor het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel verhogen, op voorwaarde dat de geplande maatregelen tijdelijk zijn in afwachting van structurele maatregelen die het moge-

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Voir doc. Sénat, n° 2-1207/3.

II. DISCUSSION GÉNÉRALE

Voir doc. Sénat, n° 2-1207/3.

III. DISCUSSION DES ARTICLES

Article 1er

Cet article est adopté par 9 voix contre 3.

Article 2

Mme Staveaux-Van Steenberghe dépose l'amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 2-1208/2) visant à supprimer l'article 2.

Selon l'auteur, il s'agit de toute façon d'un très mauvais projet de loi dont le seul but est de tourner la loi sur l'emploi des langues et de battre en brèche le bilinguisme du tribunal de Bruxelles. Il convient dès lors de tout mettre en oeuvre afin d'empêcher l'adoption de ce projet.

Le ministre demande que l'amendement soit rejeté. Le projet de loi à l'examen ne vise nullement à contourner la loi linguistique ni à vider de sa substance le caractère bilingue du tribunal de Bruxelles. L'intervenant renvoie à son exposé introductif.

L'amendement est rejeté par 9 voix contre 3.

En ce qui concerne le caractère temporaire des mesures, M. Vandenberghe et Mme De Schamphelaere déposent l'amendement n° 6 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

Compléter l'alinéa nouveau proposé par ce qui suit:

«Cette possibilité subsiste jusqu'à la fin de la deuxième année qui suit l'entrée en vigueur de la présente disposition.»

Les auteurs estiment que c'est à juste titre que le Conseil d'État a mis l'accent sur le caractère équivoque de la nomination de juges de complément pour résoudre la problématique de l'arriéré dans les tribunaux bruxellois. Voici ce qu'envisageait notamment le Conseil:

«En l'espèce, le législateur peut recourir à l'article 86*bis* du Code judiciaire en augmentant le nombre de juges de complément pour le ressort de la cour d'appel de Bruxelles à la condition que les mesures envisagées soient de nature temporaire en attendant que soient prises les mesures structurelles

lijk maken om de bestaande buitengewone situatie definitief te beëindigen.» (onderstreping van de indieners)

Conform de talloze verklaringen van Nederlandstalige vertegenwoordigers van de meerderheid, dient deze tijdelijkheid in de wet zelf verankerd te worden, en dit om te vermijden dat het instrument van de toegevoegde rechters zou worden gebruikt op een wijze die diametraal ingaat tegen de eigenlijke bedoelingen van de wetgever bij de invoering van het oorspronkelijke artikel 86bis.

De minister vraagt de verwerping van het amendement. Hij verwijst naar zijn standpunt over amendement nr. 2 (zie *infra*, artikel 2bis).

Dit amendement wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen.

De heer Vandenberghe en mevrouw De Schampheleere dienen amendement nr. 7 in (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), luidende:

In het voorgestelde nieuwe lid de woorden «of van het arbeidshof te Brussel» en «en van de arbeidsrechtbanken» doen vervallen.

Volgens de indieners is de regeling inzake toegevoegde rechters bedoeld om situaties van achterstand op te lossen. Het is echter algemeen bekend dat een dergelijk probleem nauwelijks bestaat bij de arbeidsrechten in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel, zodat het volkomen zinloos is de bedoelde regeling ook betrekking te laten hebben op het arbeidshof te Brussel.

De minister vraagt de verwerping van het amendement. De toegevoegde rechters zijn evenzeer aangevozen voor het arbeidshof.

Dit amendement wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen.

De heer Vandenberghe en mevrouw De Schampheleere dienen amendement nr. 8 in (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), luidende:

De in dit artikel voorgestelde toevoeging aanvullen met het volgende lid:

«Ten aanzien van deze rechters is artikel 43, § 5, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken van toepassing.»

In tegenstelling tot de indieners van het ontwerp zijn de indieners van het amendement van oordeel dat de voorgestelde wijziging van het Gerechtelijk Wetboek niet alleen niet mag leiden tot een structurele omzeiling van de wet, maar geen enkele omzeiling van de wet kan verantwoorden. De wetgever van 1935 heeft de taalvereisten in de wet op het taalgebruik in gerechtszaken ingeschreven om de rechtszoekenden waarborgen te bieden in het licht van de kwaliteit van de hun verstrekte rechtsbedeling. Dit gebeurde met name in het besef dat de feitelijke situa-

permettant de mettre définitivement fin à la situation particulière existante.» (nous soulignons)

Conformément aux nombreuses déclarations de représentants néerlandophones de la majorité, ce caractère provisoire doit être inscrit dans la loi même, et ce, pour éviter que l'instrument que constituent les juges de complément ne soit utilisé d'une manière diamétralement opposée aux objectifs véritables du législateur lorsqu'il a inséré l'article 86bis initial.

Le ministre demande que l'amendement soit rejeté. Il renvoie à la position qu'il a développée à propos de l'amendement n° 2 (voir *infra*, article 2bis).

L'amendement est rejeté par 10 voix contre 3.

M. Vandenberghe et Mme De Schampheleere déposent l'amendement n° 7 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

À cet article, dans l'alinéa nouveau proposé, supprimer les mots «ou de la cour du travail de» ainsi que les mots «et des tribunaux du travail».

Pour les auteurs, le but du système des juges de complément est de remédier à des situations d'arriéré. Or, tout le monde sait que ce type de problème n'existe pratiquement pas dans les juridictions du travail du ressort de la cour d'appel de Bruxelles. Il ne sert donc absolument à rien d'étendre le régime en question à la cour du travail de Bruxelles.

Le ministre demande que l'amendement soit rejeté. Les juges de complément sont tout aussi indiqués pour la cour du travail.

L'amendement est rejeté par 10 voix contre 3.

M. Vandenberghe et Mme De Schampheleere déposent l'amendement n° 8 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

À cet article, compléter l'ajout proposé par l'alinéa suivant:

«L'article 43, § 5, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire est applicable à ces juges.»

Contrairement aux auteurs du projet de loi, les auteurs du présent amendement pensent qu'il ne suffit pas que la modification proposée ne puisse pas déboucher sur un contournement structurel de la loi; elle ne peut justifier aucun contournement de la loi. Le législateur de 1935 a inscrit les exigences linguistiques dans la loi concernant l'emploi des langues en matière judiciaire afin de donner aux justiciables des garanties quant à la qualité de l'administration de la justice à leur égard. Il l'a fait entre autres en considération du fait que les situations concrètes qui sont

ties die in een tweetalig gebied aan het oordeel van een rechter worden voorgelegd zich niet noodzakelijk schikken naar een rigide opdeling in het Nederlands en het Frans.

Er is daarenboven geen enkele waarborg dat de toegevoegde rechters enkel zullen worden belast met dossiers die volledig (partijen, stukken, getuigen) in de taal van hun diploma zijn gesteld *casu quo* zullen optreden. Vermits dit nu onmogelijk is, en de kwaliteit van de rechtsbedeling in de hoofdstad de ultieme toetssteen van de wetgever dient te zijn, is er geen enkele reden om de toegevoegde rechters aan andere (kwalitatieve) taalvereisten te onderwerpen dan hun collegae die niet zijn benoemd op grond van artikel 86*bis* van het Gerechtelijk Wetboek.

De minister vraagt de verwerping van het amendement. Hij verwijst naar de parlementaire voorbereiding van de wet van 10 februari 1998, waarbij duidelijk wordt gesteld dat de taalwetgeving niet van toepassing is op de toegevoegde rechters.

Dit amendement wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen.

De heer Vandenberghe en mevrouw De Schampheleere dienen amendement nr. 9 in (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), luidende:

De in dit artikel voorgestelde toevoeging aanvullen met het volgende lid:

«De toegevoegde rechters genieten een bijzondere weddentoeslag, die door de Koning wordt bepaald. Deze toeslag kan er echter onder geen beding toe leiden dat toegevoegde magistraten een hoger salaris zouden genieten dan magistraten die hun kennis van de andere landstaal hebben aangetoond.»

Volgens de indieners is het toekennen van een «eentaligheidspremie» aan de toegevoegde magistraten in de specifieke Brusselse situatie een van de meest hatelijke aspecten van het ontwerp. Door magistraten die niet beantwoorden aan de «streng» taalkennisvereisten van de taalwetgeving in bestuurszaken te belonen met een premie voor hun mobiliteit (die in de realiteit erg beperkt is vermits zij allen in Brussel zullen worden ingezet) geeft men een volkomen foutief signaal, dat elke inspanning om wél een nuttige taalkennis op te bouwen ontmoedigt en ridiculiseert.

De minister vraagt de verwerping van het amendement. Het is geenszins de bedoeling een eentaligheidspremie in het leven te roepen voor toegevoegde magistraten. De hen toegekende premie is van een andere orde. Daarenboven wordt gewerkt aan een voorontwerp van wet met betrekking tot de tweetaligheidspremie.

soumises à l'appréciation du juge, dans une région bilingue, ne se prêtent pas nécessairement à une répartition rigide entre le français et le néerlandais.

De plus, on n'a aucune garantie que les juges de complément ne seront chargés et, le cas échéant, amenés à connaître uniquement de dossiers (parties, pièces, témoins) rédigés entièrement dans la langue de leur diplôme. Vu que c'est absolument impossible et que la qualité de l'administration de la justice dans la capitale doit être la pierre de touche par excellence du législateur, il n'y a aucune raison de prévoir pour les juges de complément des exigences linguistiques (qualitativement) différentes de celles qui s'appliquent à leurs collègues qui ne sont pas nommés sur la base de l'article 86*bis* du Code judiciaire.

Le ministre demande que l'amendement soit rejeté. Il renvoie aux travaux préparatoires de la loi du 10 février 1998, qui précisent clairement que la législation linguistique ne s'applique pas aux juges de complément.

L'amendement est rejeté par 10 voix contre 3.

M. Vandenberghe et Mme De Schampheleere déposent l'amendement n° 9 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

À cet article, compléter l'ajout proposé par l'alinéa suivant:

«Les juges de complément bénéficient d'un complément de traitement spécial, fixé par le Roi. Ce complément ne peut cependant en aucun cas avoir pour conséquence que les juges de complément perçoivent un traitement plus élevé que les magistrats ayant justifié de la connaissance de l'autre langue nationale.»

Selon les auteurs, compte tenu de la situation spécifique de Bruxelles, l'octroi d'une «prime d'unilinguisme» aux magistrats de complément est un des aspects les plus détestables du projet de loi. En récompensant par une prime de mobilité (mobilité qui est en réalité fort limitée puisque ces magistrats seront tous affectés à Bruxelles) les magistrats qui ne répondent pas aux strictes exigences linguistiques de la législation sur l'emploi des langues en matière administrative, on donne un signal tout à fait contre-productif, qui décourage et ridiculise tout effort visant à acquérir effectivement les connaissances linguistiques utiles.

Le ministre demande que l'amendement soit rejeté. L'intention n'est nullement de créer une prime d'unilinguisme pour les magistrats de complément. La prime qui leur est octroyée est d'un autre ordre. Par ailleurs, un avant-projet de loi relative à la prime de bilinguisme est à l'étude.

Dit amendement wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen.

De heer Vandenberghe en mevrouw De Schampheleere dienen amendement nr. 10 in (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), luidende:

In het voorgestelde artikel 86bis, tweede lid, de woorden «een vierde» vervangen door de woorden «een zesde».

De indieners menen dat de plotse verdubbeling van het aantal toegevoegde rechters in het rechtsgebied van het hof van beroep van Brussel blijkt geeft van een al te maximalistische invulling van dit instrument. Een verdubbeling van het aantal toegevoegde rechters, die er meteen toe leidt dat niet minder dan een kwart van de Brusselse effectieven een toegevoegd statuut zou krijgen, is een te krachtig medicijn voor een probleem waarvoor niet eens een grondige diagnose werd gesteld. Als men dan toch — en het weze herhaald — ten onrechte, opteert voor dit middel, verdient het aanbeveling dit met enige voorzichtigheid te doen en het plafond van het aantal toegevoegde benoemingen op een zesde van het aantal effectieven vast te stellen.

De minister vraagt de verwerping van het amendement.

Dit amendement wordt verworpen met 10 tegen 3 stemmen.

Artikel 2 wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen.

Artikel 2bis

Mevrouw Staveaux-Van Steenberge dient amendement nr. 2 in (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), dat luidt als volgt:

In artikel 86bis van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 10 februari 1998 en gewijzigd bij de wet van 28 maart 2000, wordt de zin in het tweede lid «Behoudens verlenging ... verstreken» vervangen door de woorden: «Hun opdracht eindigt na verloop van «één jaar».

In ondergeschikte orde tracht de indiener met dit amendement de aanstelling van deze rechters in tijd te beperken. Enkel hierdoor wordt hun opdracht tijdelijk, zoals gevraagd door de Raad van State.

Amendementen nrs. 3, 4 en 5 van mevrouw Staveaux zijn subamendementen op amendement nr. 2 en vervangen de voorziene termijn door een termijn van respectievelijk twee, drie of vier jaar.

De minister antwoordt dat de tijdelijkheid is voorzien in artikel 86bis van de wet, dat bepaalt dat de toegevoegde rechters door de Koning worden aangewezen om hun ambt volgens de behoeften van de dienst tijdelijk uit te oefenen.

L'amendement est rejeté par 10 voix contre 3.

M. Vandenberghe et Mme De Schampheleere déposent l'amendement n° 10 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

Dans l'article 86bis, alinéa 2, proposé, remplacer les mots «un quart» par les mots «un sixième».

Les auteurs constituent que le doublement soudain du nombre de juge de complément dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles témoigne d'un usage trop maximaliste de cet instrument. Un tel doublement, qui a pour conséquence directe que pas moins d'un quart des effectifs bruxellois auront un statut de complément, est un remède trop puissant pour un problème qui n'a même pas fait l'objet d'un diagnostic approfondi. Si on devait malgré tout opter — et ce, répétons-le, à tort — pour cette solution, il serait opportun de faire preuve d'un minimum de prudence en limitant le nombre des nominations de complément à un sixième du nombre des effectifs.

Le ministre demande le rejet de l'amendement.

L'amendement est rejeté par 10 voix contre 3.

L'article 2 est adopté par 10 voix contre 3.

Article 2bis

Mme Staveaux-Van Steenberge dépose l'amendement n° 2 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

À l'article 86bis du Code judiciaire, inséré par la loi du 10 février 1998 et modifié par la loi du 28 mars 2000, alinéa 2, remplacer la phrase «Leur mission prend fin à l'expiration du terme pour lequel ils ont été désignés, sauf prorogation» par les mots: «Leur mission prend fin à l'expiration d'un an».

Subsidiairement, le présent amendement tend, selon l'auteur, à limiter la désignation de ces juges dans le temps. Ce n'est que dans ces conditions que leur mission sera temporaire, ainsi que le demande le Conseil d'État.

Les amendements n°s 3, 4 et 5 de Mme Staveaux-Van Steenberge sont des sous-amendements à l'amendement n° 2 et remplacent le délai prévu par un délai, respectivement, de deux, trois ou quatre ans.

Le ministre répond que le caractère temporaire de la mesure est inscrit à l'article 86bis de la loi, qui dispose que les juges de complément sont désignés par le Roi pour exercer temporairement leur fonction selon les nécessités du service.

De regeringsamendementen die in de Kamer werden ingediend waren enkel een voorstel van oplossing van het aangekondigde belangenconflict, dat uiteindelijk niet plaatsvond.

De minister vraagt dan ook de verwerping van de amendementen nrs. 2 tot 5.

Deze amendementen worden verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

De heer Vandenberghe en mevrouw de Schamphe-laere dienen amendement nr. 11 (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), dat luidt als volgt:

Een artikel *2bis* (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. *2bis*. — In hetzelfde artikel wordt het tweede lid aangevuld als volgt:

«De verlenging van de opdracht van toegevoegde rechters dient bijzonder gemotiveerd te worden met het oog op het voortbestaan van de concrete omstandigheden die hun aanvankelijke benoeming hebben gerechtvaardigd.»

Volgens de indieners tonen de woorden «behoudens verlenging [van] de opdracht waarvoor zij zijn aangewezen», gecombineerd met de motiveringsgronden die worden opgesomd in het vierde en vijfde lid van artikel *86bis*, aan dat de aanstelling van een toegevoegde rechter nauw verbonden is met een set aan concrete omstandigheden. De verlenging van deze opdracht mag dan ook niet verworden tot een quasi-automatisme, maar dient uitdrukkelijk onderzocht en gemotiveerd te worden. Het spreekt ook voor zich dat een verlenging enkel verantwoord kan worden op grond van het voortbestaan van de concrete omstandigheden die aanleiding hebben gegeven tot de oorspronkelijke benoeming van de toegevoegde rechter. Indien deze omstandigheden niet langer bestaan of een relevante wijziging hebben ondergaan, dient overgegaan te worden tot een nieuwe aanwijzing, veeleer dan tot een verlenging.

De minister meent dat de voorwaarden die in artikel *86bis* zijn ingeschreven volstaan om de procedure voor de toegevoegde rechters toe te passen.

Dit amendement wordt verworpen met 11 tegen 3 stemmen.

Artikel *2ter*

De heer Vandenberghe en mevrouw de Schamphe-laere dienen amendement nr. 12 (stuk Senaat, nr. 2-1208/2) in, dat luidt als volgt:

Een artikel *2ter* (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. *2ter*. — In hetzelfde artikel wordt na het zevende lid een nieuw lid ingevoegd als volgt:

«De benoemingen in het rechtsgebied van het hof van beroep van Brussel, die plaatsvinden nadat de

Les amendements déposés par le gouvernement à la Chambre n'étaient qu'une proposition de solution du conflit d'intérêts annoncé, lequel n'a finalement pas eu lieu.

Le ministre demande dès lors que les amendements n°s 2 à 5 soient rejetés.

Ces amendements sont rejetés par 9 voix contre 3.

M. Vandenberghe et Mme de Schamphe-laere déposent l'amendement n° 11 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

Insérer un article *2bis* (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. *2bis*. — Dans le même article, l'alinéa 2 est complété comme suit:

«La prorogation de la mission des juges de complément doit être motivée spécialement au vu de la persistance des circonstances concrètes qui ont justifié leur nomination initiale.»

Pour les auteurs, associés aux motifs énumérés aux alinéas 4 et 5 de l'article *86bis*, les mots «sauf prorogation [de la mission pour laquelle ils ont été désignés]» montrent que la désignation d'un juge de complément est étroitement liée à l'existence de circonstances concrètes. La prorogation de cette mission ne peut dès lors devenir, en aucun cas, un quasi automatisme; elle doit au contraire être examinée et motivée expressément. Il va aussi de soi qu'une prorogation ne peut être justifiée que par la persistance des circonstances concrètes qui ont conduit initialement à la nomination du juge de complément. Si ces circonstances venaient à disparaître ou à changer objectivement, il vaudrait mieux procéder à une nouvelle nomination plutôt qu'à une prorogation.

Le ministre estime que les conditions prévues à l'article *86bis* suffisent pour permettre l'application de la procédure des juges de complément.

L'amendement est rejeté par 11 voix contre 3.

Article *2ter*

M. Vandenberghe et Mme de Schamphe-laere déposent l'amendement n° 12 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

Insérer un article *2ter* (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. *2ter*. — Il est inséré, dans le même article, après l'alinéa 7, un alinéa nouveau, rédigé comme suit:

«Les nominations auxquelles il sera procédé, dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles, une fois que

grens van een achtste van het totale aantal magistraten werd bereikt, dienen op een bijzondere wijze gemotiveerd te worden, in het licht van de specifieke problemen van het rechtsgebied, en meer bepaald in het licht van de taalsituatie bij de betrokken rechtbanken. Met name dient aangetoond te worden dat de benoeming geen afbreuk zal doen aan het globale taalevenwicht binnen de Brusselse rechtbank.»

Volgens de indieners is de mogelijkheid tot het benoemen van bijkomende toegevoegde rechters in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel een uitzondering op de algemene regel van artikel 86bis van het Gerechtelijk Wetboek, die bijgevolg een bijzondere motivering behoeft. Het spreekt voor zich dat deze motivering verband dient te houden met de in de memorie van toelichting aangehaalde bijzondere gronden voor het invoeren van dit instrument.

De minister acht bijzondere motivering voor de benoeming van bijkomende toegevoegde rechters in het rechtsgebied van het hof van beroep te Brussel niet noodzakelijk.

Dit amendement wordt verworpen met 11 tegen 3 stemmen.

Artikel 2^{quater}

De heer Vandenberghe en mevrouw de Schampheleere dienen amendement nr. 13 in (stuk Senaat, nr. 2-1208/2), dat luidt als volgt:

Een artikel 2^{quater} (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 2^{quater}. — In hetzelfde artikel wordt het zevende lid aangevuld als volgt:

«In ieder geval wint de Koning het gemotiveerd advies in van de stafhouders bij de balies bij de rechtbanken van het betrokken rechtsgebied.»

De indieners menen dat het instrument van de toegevoegde rechters bedoeld is om problemen van gerechtelijke achterstand te verhelpen. Deze problemen hebben echter niet louter betrekking op de organisatie van de rechtbank zelf, maar zijn tevens nauw verbonden met de verhoudingen tussen de rechtbanken en de rechtzoekenden en hun vertegenwoordigers, leden van de balie. Vermits uit verschillende concrete voorbeelden gebleken is dat goede afspraken tussen de balie en de rechtbanken de achterstand gevoelig kunnen reduceren, lijkt het op zijn minst noodzakelijk eerst na te gaan of dit minder ingrijpende middel geen voldoende antwoord kan zijn op het probleem van de achterstand. Daartoe dient deze vraag ook besproken te worden met de vertegenwoordigers bij uitstek van de balie, namelijk de stafhouders. Pas indien uit hun advies is gebleken dat bijkomende benoemingen noodzakelijk zijn om een

la limite du nombre total de magistrats aura été atteinte, devront être motivées de manière spéciale en fonction des problèmes spécifiques du ressort, et plus particulièrement en fonction de la situation linguistique des tribunaux concernés. Il faudra notamment démontrer que la nomination ne nuira pas à l'équilibre linguistique du tribunal de Bruxelles.»

Pour les auteurs, la possibilité de nommer des juges de complément supplémentaires dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles déroge à la règle générale de l'article 86bis du Code judiciaire; cette exception requiert par conséquent une motivation spéciale. Il va de soi que cette motivation doit avoir un lien avec les raisons particulières qui, selon l'exposé des motifs, sous-tendent à la création de cet instrument.

Le ministre estime qu'il n'est pas nécessaire de motiver spécialement la nomination de juges de complément supplémentaires dans le ressort de la cour d'appel de Bruxelles.

L'amendement est rejeté par 11 voix contre 3.

Article 2^{quater}

M. Vandenberghe et Mme de Schampheleere déposent l'amendement n° 13 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

Insérer un article 2^{quater} (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 2^{quater}. — Dans le même article, l'alinéa 7 est complété par la disposition suivante:

«Le Roi recueille en tout cas l'avis motivé des bâtonniers des barreaux des tribunaux du ressort concerné.»

Les auteurs considèrent que les juges de complément sont un instrument destiné à résoudre les problèmes d'arriéré judiciaire. Ces problèmes ne concernent toutefois pas que l'organisation du tribunal lui-même; ils sont également étroitement liés aux relations entre les tribunaux et les justiciables et les représentants de ceux-ci, les membres du barreau. Comme plusieurs exemples concrets ont montré que de bons accords entre les barreaux et le tribunal permettaient de réduire sensiblement l'arriéré, il semble nécessaire d'examiner à tout le moins si ce moyen moins radical n'apporterait pas une réponse suffisante au problème de l'arriéré. À cet effet, il convient de discuter de la question avec les représentants par excellence du barreau que sont les bâtonniers. Ce n'est que si leur avis montre que des nominations supplémentaires sont nécessaires pour résorber l'arriéré existant que le Roi pourra raisonnablement décider que la nomina-

mouw te passen aan de ontstane achterstand, kan de Koning in redelijkheid beslissen dat de benoeming van toegevoegde magistraten, die een *ultimum remedium* dient te zijn, verantwoord kan worden.

De minister vindt dat het advies van de stafhouders geen meerwaarde met zich meebrengt. Hij vraagt dan ook de verwerping van het amendement.

Dit amendement wordt verworpen met 11 tegen 3 stemmen.

Artikel 3

De heer Vandenberghe en mevrouw de Schampheleere dienen amendement nr. 14 (stuk Senaat, nr. 2-1208/2) in, dat luidt als volgt:

In dit artikel het cijfer «34» vervangen door het cijfer «25».

Dit amendement is de logische emanatie van amendement nr. 10.

De minister verwijst naar zijn standpunt bij amendement nr. 10 en vraagt dan ook de verwerping.

Dit amendement wordt verworpen met 11 tegen 3 stemmen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 11 tegen 3 stemmen.

IV. EINDSTEMMING

Het wetsontwerp in zijn geheel wordt aangenomen met 11 tegen 3 stemmen.

Het verslag wordt eenparig goedgekeurd door de 10 aanwezige leden.

De rapporteur,
Clotilde NYSSSENS.

De voorzitter,
Josy DUBIÉ.

*
* *

**De door de commissie aangenomen tekst
is dezelfde als de tekst
van het wetsontwerp
(zie stuk Kamer nr. 50-1496/1 — 2001-2002)**

tion de magistrats de complément, à laquelle il ne faut recourir qu'au dernier ressort, se justifie.

Le ministre estime que l'avis des bâtonniers n'apporte aucune plus-value. Il demande par conséquent que cet amendement soit rejeté.

L'amendement est rejeté par 11 voix contre 3.

Article 3

M. Vandenberghe et Mme de Schampheleere déposent l'amendement n° 14 (doc. Sénat, n° 2-1208/2), libellé comme suit:

«À cet article, remplacer le nombre «34» par le nombre «25».

Le présent amendement est le corollaire logique de l'amendement n° 10.

Le ministre renvoie au point de vue qu'il a développé à propos de l'amendement n° 10 et demande dès lors le rejet de l'amendement.

L'amendement est rejeté par 11 voix contre 3.

L'article 3 est adopté par 11 voix contre 3.

IV. VOTE FINAL

L'ensemble du projet de loi a été adopté par 11 voix contre 3.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 10 membres présents.

La rapporteuse,
Clotilde NYSSSENS.

Le président,
Josy DUBIÉ.

*
* *

**Le texte adopté par la commission
est identique au texte
du projet transmis
(voir le doc. Chambre n° 50-1496/1 — 2001-2002)**